

Werkplan 2013

**Speerpunten, activiteiten
en resultaten.**

Inhoudsopgave

Voorwoord

Inleiding	1
Speerpunten, activiteiten en resultaten	3
A. Collectieve belangenbehartiging, strategie en representatie	3
B. In- en extern organiseren van de branche / afspraken maken binnen de branche en met derden	5
C. Collectieve dienstverlening en kennisdelen (brancheforum en ontmoeten)	9
D. Doorlopende activiteiten	11
Werkwijze en verenigingsbureau	13
Lijst van bestuur en medewerkers, commissies en vertegenwoordigingen per 01-01-2013	16

Voorwoord

Het Werkplan 2013 van de Vereniging van Openbare Bibliotheken komt tot stand in een turbulente periode voor de branche openbare bibliotheken en haar vereniging. Zowel op gemeentelijk niveau als op provinciaal niveau wordt fors bezuinigd vanwege de economische crisis. Dit heeft een onmiskenbaar effect op de gemeentelijke uitgaven voor het bibliotheekwerk en dus voor de bijdragen aan de bibliotheken. En evenzeer op de provinciale uitgaven voor innovatie en ondersteuning van het bibliotheekwerk en dus voor de bijdragen aan de provinciale serviceorganisaties. Dit trekt een zware wissel op het innovatief en veranderend vermogen van de bibliotheken en PSO's, op hun creativiteit, besluitvaardigheid en slagvaardigheid.

Tegelijkertijd wil de Rijksoverheid – zij het met vertraging op het beoogde schema – hernieuwd bibliotheekwetgeving realiseren. Met name bedoeld om, samen met de bestuurlijke partners VNG en IPO, de rijkstaken voor de digitale bibliotheek te verankeren.

Het Bibliotheek Charter loopt eind 2012 af, de nieuwe bibliotheekwet is voorzien voor 2015.

De VOB trekt steeds meer het initiatief naar zich toe om, samen met de branche en de landelijke partners, voorbereid te zijn op de nieuwe situatie, waarin de onttrekking van middelen aan het gemeentefonds ten behoeve van centrale inkoop van eContent en e-boeken het meest merkbaar zal zijn. Namens de leden bepleit de VOB een duidelijke invloed op de hoogte en fasering van de onttrekking en zeggenschap over het beheer van de middelen en de besteding ervan. Daar is thans de meeste VOB energie op gericht.

Daarnaast bereidt de vereniging een implementatieplan voor om de strategische brancheagenda 2012 – 2016 *De bibliotheek levert waarde* snel tot uitvoering te brengen, gezamenlijk met de landelijke organisaties in het bibliotheekbestel. En zijn bestuur en bureau hard bezig een nieuw verenigingsbeleidsplan op te stellen, mede op basis van een enquête onder de leden naar waardering en wensen. Beide documenten zijn nog niet vastgesteld kunnen worden, maar horen natuurlijk van grote invloed te zijn op het werkprogramma voor 2013.

Dat zijn de redenen waarom dit Werkplan 2013 gemakshalve nog gebaseerd is op de opstelling over de jaren ervoor en mogelijk per half 2013 aangepast zal worden. Vanzelfsprekend zal dat dan met de leden van de VOB gewisseld worden.

Kars Veling
voorzitter

Ap de Vries
directeur

Inleiding

Op weg naar een nieuwe bibliotheekwet en toekomstbestendige bibliotheken die maatschappelijke waarde blijven leveren

Voor u ligt het Werkplan 2013, met speerpunten, activiteiten en resultaten die de Vereniging van Openbare Bibliotheken komend jaar voor en met haar leden wil boeken.

Aan de basis van dit plan staat het profiel van de VOB zoals dat na de ontvlechting van 2010 en de fusie met de WOB per 2011 is geformuleerd:

“De VOB is de branchevereniging voor alle organisaties die tezamen de branche van het openbaar bibliotheekwerk vormen: basisbibliotheken, provinciale serviceorganisaties (PSO's) en landelijk werkende organisaties waarvan hun kerntaak is de bibliotheekorganisaties te ondersteunen of een aanvullend dienstenpakket te bieden”.

De belangrijkste taken van de VOB zijn collectieve belangenbehartiging en marktontwikkeling, het in- en extern organiseren van de branche en het leveren van bij de genoemde taken passende collectieve diensten. Maatschappelijke legitimatie c.q. leveren van maatschappelijke meerwaarde en zichtbaarheid van de openbare bibliotheekbranche binnen een politiek-bestuurlijke en sociaaleconomische context zijn daarbij strategische perspectieven. Net als de versterking van de kwaliteit van de publieksdienstverlening, bedrijfseconomische effectiviteit en het vergroten van het innovatief en veranderend vermogen.

De focus van de vereniging is die van maatschappelijk ondernemerschap, eigentijds werkgeverschap en inspirerend leiderschap. En dat natuurlijk binnen de omgeving van de openbare bibliotheekorganisaties: die van lezen & leesbevordering, cultuur & media, informatie, educatie en ontmoeting & debat.

In de VOB kan sinds de fusie met de WOB echt sprake zijn van geïntegreerde beleidsontwikkeling op het terrein van bibliotheekbeleid en de bibliotheekorganisaties (bedrijfseconomisch perspectief) en het terrein van de arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden (sociaaleconomisch perspectief). Dat komt de belangenbehartiging van de branche en de ontwikkeling van de bibliotheekorganisaties en hun toekomstbestendigheid ten goede.

De krachten in onze branche zijn recent gebundeld. Er ontstaat een bedrijfskolom. Zeker nu de PSO's met de landelijke Stichting Samenwerkende PSO's Nederland (SPN) de handen ineen geslagen hebben om de dienstverlening aan de bibliotheken op het gebied van branche-innovatie en de digitale bibliotheek op elkaar af te stemmen en te coördineren.

De VOB is – ondanks de moeilijke laatste jaren – erkend en gekend. We worden gehoord op de verschillende bestuurlijke niveaus. De landelijke politiek heeft zich gevoelig getoond voor de mogelijkheden én moeilijkheden in de branche. En de media besteden met regelmaat aandacht aan de bibliotheken. Het Rijk (OCW) benadrukt het belang van een goede bibliotheekvoorziening en een landelijk dekkend bestel. En toont dat door ook in 2012 en naar verwachting in 2013 niet te bezuinigen op de branche-innovatiegelden. Een bemoedigend signaal. Helaas wordt dat door gemeenten en provincies te weinig wordt opgepakt, gezien de vele en vaak forse bezuinigingsaankondigingen. We zullen in 2013 daarom nog meer het lobbycircuit bespelen en de publiciteit zoeken wanneer zinvol.

Op het gebied van de arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden hebben we met de laatste tot stand gekomen CAO slagen gemaakt: in de verbetering van flexibiliteit, inzetbaarheid en productiviteit. Het bestuur heeft goed gehoord waar er op dat vlak nog verbeterpunten liggen. Die worden aan de onderhandelaars meegegeven voor de volgende ronde onderhandelingen t.b.v. een nieuwe CAO 2014 e.v. De modernisering van de arbeidsvoorwaarden in de branche staat voorop.

Een belangrijk aandachtspunt voor de vereniging blijft de landelijke infrastructuur voor het bibliotheekwerk en de grote bestuurlijke complexiteit in de branche. Blijkens signalen vanuit het ministerie van OCW is de positie van de door het departement gefinancierde organisaties Sectorinstituut Openbare Bibliotheken (SIOB) en Stichting Bibliotheek.nl (BNL) per 2015 mogelijk aan verandering onderhevig. De voortdurende instabiliteit is lastig voor de branche, maar biedt nu ook kansen: op vermindering van bestuurlijke drukte bijvoorbeeld. Het bestuur van de VOB neemt initiatief om de landelijke partijen waarvoor zij bestuursrepresentatie levert, meer bij het branchebeleid te betrekken. Bijzondere aandacht heeft daarbij het branchebedrijf NBD Biblion. Het bestuur vindt dit branchebedrijf van groot belang voor de branche en wil bijdragen aan een gezonde (financiële) continuïteit van NBD Biblion. Het bestuur zal de banden met de OB bestuursleden van NBD Biblion aanhalen en het gesprek aangaan over de toekomstbestendigheid van het bedrijf en de randvoorwaarden die daartoe vervuld dienen te worden.

Dit Werkplan 2013 is geformuleerd binnen de financiële mogelijkheden op basis van met name contributie-inkomsten.

We beseffen dat met een takenprofiel gericht op de versterking van eigentijds werkgeverschap en maatschappelijk ondernemerschap een onderdeel van brancheontwikkeling braak blijft liggen: vernieuwing van vakinhoud en vakmethodiek. Een gebied dat door de oude VOB wel betreden werd. In de eerste plaats is dat een taak die bij de initiële opleidingen thuis hoort, bij vakorganisaties van professionals – de (K!)NVB – én bij het SIOB. Met hen maken we afspraken over activiteiten op het gebied van de vakontwikkeling en de diverse disciplines binnen de bibliotheken, zodra daar vanuit onze leden nadrukkelijk om gevraagd wordt.

Ambities, zeker! Maar met beperkte middelen. Onze schaalgrootte maakt ons kwetsbaar. Dat vereist handelen op het scherpst van de snede. En het ontwikkelen van een nieuw verenigingsbeleidsplan voor de jaren 2013 - 2016, in relatie tot veranderingen in onze omgeving en bij onze leden. Waar mogelijk tezamen met andere brancheorganisaties. Dat zullen we in 2013 agenderen.

En we rekenen op onze leden. Op uw betrokkenheid, kennis en inzet.

Speerpunten, activiteiten en resultaten

De VOB heeft drie kerntaken:

- a) de collectieve belangen van de openbare bibliotheken en hun ondersteunende organisaties positioneren en behartigen en daartoe een gezamenlijke strategische agenda formuleren;
- b) het extern en intern organiseren van de branche openbare bibliotheken: onderling afspraken maken en afspraken maken met derden over de aspecten die er toe doen als het gaat om de ontwikkeling en toekomstbestendigheid van de branche, zoals over kwaliteit, arbeidsvoorwaarden, digitalisering, positionering en collectieve marketing;
- c) het leveren van collectieve diensten waaronder het mogelijk maken van onderlinge kennisuitwisseling en opinievorming tussen de leden.

Deze kerntaken vormen de ruggengraat van de activiteiten.

Naast deze kerntaken verricht de VOB nog een bijzondere taak: het (laten) implementeren van de strategische brancheagenda 2012 – 2016 *De bibliotheek levert waarde*. Ook het uitvoeren van deze taak vergt inzet en middelen van de VOB. Bovendien bepaalt de strategische agenda in hoge mate de inhoud van de activiteiten binnen de kerntaken. Zo komt de agenda langs twee kanalen tot ontwikkeling.

Over de realisatie van de strategische agenda zijn inmiddels afspraken gemaakt met landelijke partners inzake hun bijdrage. Ook de beleidscommissies van de VOB (Werkgeverszaken / HRM, Marketing & collectieve promotie en Digitale bibliotheek) zullen via adviesaanvragen vanuit bestuur en bureau bij de uitvoering van de agenda 2012 – 2016 betrokken worden.

A. Collectieve belangenbehartiging, strategie en representatie

Collectieve belangenbehartiging is de belangrijkste taak van de VOB (en dat wordt ook door de leden bevestigd). Bij (vertegenwoordigers van) overheden, adviesorganen, uitvoeringpartners op landelijk niveau en via de media bij het publiek de positie, de maatschappelijke meerwaarde en de belangen naar voren brengen en duiden. Met als doel: een positief imago bewerkstelligen, aandacht vragen voor onze standpunten en invloed uitoefenen op het beleid.

In 2013 staat de uitwerking van de beoogde bibliotheekwet centraal. Hoewel dit een OCW initiatief betreft, wil de VOB initiatief houden op zaken waar de branche zeggenschap wil: het mede bepalen van de hoogte van de onttrekking aan het gemeentefonds en de fasering ervan, het mede beheren van de aan het gemeentefonds te onttrekken middelen, de (organisatie van) de centrale inkoop digitale content en de selectie ervan. De VOB verkent zelf de mogelijkheden voor beheer en organisatie van de inkoop en overlegt hierover met alle betrokkenen en mogelijke toekomstige partners.

Ook het takenpakket van de PSO's, de borging van de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de lokale bibliotheek en een minimum financiering van de bibliotheekvoorziening (als voorwaarde voor het kunnen bijdragen aan het bibliotheekbestel) zijn issues in de lobby.

Op lokaal niveau zijn het de bibliotheken die aan de gemeente, gemeenteraad en andere belanghebbenden het verhaal van de bibliotheek moeten vertellen. Gemeentelijke subsidies zijn immers de belangrijkste inkomstenbron voor bibliotheken. Daarom is het van belang dat juist bibliotheken zelf ook een goed verhaal hebben – een goed beeld van de belangrijkste spelers, een overdachte strategie en een set argumenten en onderbouwingen die de gewenste

publieke verantwoordelijkheid voor de bibliotheekorganisaties legitimeren. En zeker in 2013, voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen van begin 2014.

De VOB draagt er – tezamen met de leden - zorg voor dat zo'n verhaal, strategie en legitimatie continu voorhanden zijn. Een gezamenlijk verhaal, met telkens een eigen invulling afhankelijk van het lokale speelveld.

Bibliotheekdirecties en die van de PSO's zijn zich bovendien bewust van de acties die nodig zijn voor effectieve beïnvloeding – en geven dit prioriteit. Dat zal de VOB agenderen en ondersteunen. Doel is dat belanghebbenden in de beleidsomgeving de openbare bibliotheken kennen en haar maatschappelijke meerwaarde erkennen. Met een imago als betrouwbare partner voor overheden en maatschappelijke organisaties en een goede en moderne dienstverlener voor bibliotheekgebruikers. Onderdelen van dit imago: maatschappelijk ondernemende organisaties, spil in lokale/regionale culturele en educatieve netwerken, gericht op een brede participatie aan lezen / leesbevordering, proactief en veranderingsbereid.

Initiatieven nemen, standpunten actualiseren en uitdragen

* De VOB intensiveert haar lobby gericht op de door de branche beoogde richting van de uitwerking van de bibliotheekwet: kunnen beïnvloeden van hoogte en fasering van de onttrekking middelen aan het gemeentefonds, zeggenschap op organisatie en selectie van de centrale inkoop van digitale content. Uitgangspunt blijft de verbondenheid van de fysieke en digitale bibliotheek binnen één bibliotheekstelsel.

Ook het takenpakket van de PSO's is onderdeel van de lobby, waarbij de ondersteuning van de bibliotheken door de PSO's op zowel fysieke als digitale innovatie ons uitgangspunt is. Een nieuw element in de discussie over de beoogde bibliotheekwet wordt de contributievrijdom van de jeugd. OCW wil dit regelen, de VNG is vooralsnog tegen en binnen de branche is dit op diverse manieren ingevuld. De VOB bevordert een eenduidig branchestandpunt en zal dit bij OCW en zo nodig de Tweede Kamer bepleiten.

* In maart start OCW de internetconsultatie over de nieuwe bibliotheekwet. De VOB neemt het voortouw om het departement van de standpunten vanuit de branche op de hoogte te stellen en zal de leden van de vereniging bij deze consultatie betrekken.

* We pakken regie op gesprekken met beoogde samenwerkingspartners bij de centrale inkoop van digitale content zoals we die voorzien bij invoering van de nieuwe wet in 2015.

* Samen met het SIOB zal de VOB bevorderen dat er duidelijkheid ontstaat over het beheer en de exploitatie van de door BNL ontwikkelde digitale diensten (en de reikwijdte van deze taken) en met name de financiering ervan per 2017. Hierbij betrekken we de wens tot centrale aanpak van de contextualisering van digitale content en het binnen de branche zelf produceren ervan. Een en ander zal leiden tot een branchebrede discussie over op welke gebieden een landelijke aanpak van ontwikkeling en dienstenaanbod gewenst is (zie de strategische brancheagenda *De bibliotheek levert waarde*) en hoe de financiering ervan geregeld zal moeten worden.

Public Affairs

* Het bestuur biedt de leden in juni een public affairs beleid ter vaststelling aan. Onderdeel hiervan zijn een stakeholdersanalyse, issue-managementanalyse (welke thema's met welk belang en met welke standpunten), mediabeleid en bepaling van de toon van onze communicatie.

* De lobby instrumenten voor bibliotheken die de VOB via haar website ter beschikking stelt worden geëvalueerd, geactualiseerd en uitgebreid, met o.a. nieuwe videopresentaties (uit de kring van de leden zelf afkomstig), kernboodschappen en een brochure met citaten / argumenten pro bibliotheekwerk vanuit politici en wetenschappers.

De in het kader van het project "*Dat doet de bieb*" geëngageerde ambassadeurs zetten we in voor de promotie en lobby van de bibliotheekbranche.

* De VNG organiseert haar jaarcongres in Zwolle en heeft te kennen gegeven samen met de Bibliotheek Zwolle een programmaonderdeel invulling te willen geven. De VOB en Bibliotheek Zwolle zullen dit samen oppakken.

* In het kader van de gemeenteraadsverkiezingen 2014 ontwikkelt de VOB een set argumenten en gegevens die de lokale lobby's en publiciteit in dat kader van bibliotheken aanmoedigen en ondersteunen en zoeken we contact met de landelijke partijbureaus om de bibliotheken onderdeel te maken van de diverse partijprogramma's. Om lobbyacties rondom de verkiezingen goed te kunnen vormgeven zullen we eerst een scan van de branche maken langs de lijnen van de diversiteit in typen bibliotheken (grote stads-bibliotheken, bibliotheken in satellietsteden, kleine kernen-bibliotheken).

* De vereniging laat indien zinvol een deskundig adviesbureau een advies formuleren m.b.t. het BTW regime voor de provinciale ondersteunende organisaties in de branche.

* De lobby inzake issues als auteursrecht, intellectuele eigendomsrechten, openbaarmaking, beschikbaarstelling e-boeken en leenrecht spelen zich in grote mate af op Europees niveau. Daartoe is de VOB lid van FOBID en EBLIDA, welke organisaties die lobby voor hun rekening nemen. EBLIDA voert een intensieve campagne rondom de beschikbaarstelling van e-boeken door bibliotheken, waaraan de VOB deelneemt. Evenals aan de lobby van *Culture Action Europe* voor vergroting van de structuurfondsen cultuur binnen de Europese Unie.

Communicatie en public relations

* Communicatie en PR zijn essentieel voor belangenbehartiging en dus voor de VOB als belangenbehartiger. In 2012 is hiertoe deskundigheid en capaciteit aan de VOB formatie toegevoegd. De communicatiemiddelen en -kanalen van VOB zijn aan de nieuwe huisstijl aangepast. Tijd nu voor verdere professionalisering van deze belangrijke taak en de formulering van een communicatiebeleid, inclusief persbeleid, en in afstemming met het te ontwikkelen PA beleid (vaststelling door VOB bestuur half 2013). In het communicatieplan komt aandacht voor de communicatie vanuit de VOB richting leden (profilering vereniging, ledenbinding), de communicatie binnen de vereniging (faciliteren opinievorming en het democratisch proces) en communicatie vanuit de VOB met externe doelgroepen.

B. In- en extern organiseren van de branche / afspraken maken binnen de branche en met derden

In 2012 formuleerde de vereniging een nieuwe strategische brancheagenda 2012 – 2016 *De bibliotheek levert waarde*, die door de leden met instemming werd begroet. Onderdelen van deze agenda zijn: de landelijke bibliotheekpas (incl. collectieve marketing), de nationale bibliotheekcatalogus (incl. de verwerving van content en de integratie van digitale en fysieke bibliotheekdiensten), de B-reader en het bevorderen van maatschappelijk ondernemerschap. Met de landelijke branchepartners SIOB, BNL, SPN, NBD Biblion, Koninklijke Bibliotheek, Stichting Certificering en de Plusbibliotheken zijn afspraken gemaakt over bijdragen aan de realisatie van de agenda. In maart leidt dit tot een uitvoeringsplan voor de komende 3 jaar. De VOB zal de algehele regie en coördinatie verzorgen en de over all communicatie voor deze alliantie. Daarnaast zal de VOB zelf het programma "de bibliotheek onderneemt" ontwikkelen en vanaf het tweede kwartaal 2013 tot uitvoering brengen.

Leden zijn ervan doordrongen dat goed werkgeverschap en professionele bedrijfsvoering, waaronder HRM, een fundament vormen voor maatschappelijk ondernemerschap en voor het realiseren van eigentijds en effectvol bibliotheekwerk. Zij handelen daarnaar. Daarbij is de CAO een strategisch instrument voor de ontwikkeling van de bibliotheekorganisaties. We werken aan verdere modernisering en flexibilisering van het totale arbeidsvoorwaardenpakket

en aan HRM ontwikkeling, opdat ze kunnen bijdragen aan de toekomstbestendigheid van de bibliotheekorganisaties en de continuïteit van de dienstverlening aan het publiek. Veranderende competenties en mobiliteit – binnen en buiten de branche – zijn daarbij focuspunten.

Waarneembaar is dat schaalvergroting niet enkel binnen de bibliotheekbranche zelf plaatsvindt, maar ook tezamen met organisaties uit andere branches. Er ontstaan steeds meer brede culturele bedrijven rondom een bibliotheek of waarvan de bibliotheek deel uit maakt. Zij hebben behoefte aan nauwe afstemming in de diverse arbeidsvoorwaardenregelingen die zij hanteren. Dat is een kans voor de betreffende brancheorganisaties om tot verdere samenwerking te komen (ook op andere terreinen dan de arbeidsvoorwaarden), praktisch werkbare oplossingen aan te reiken en hun diensten gezamenlijk aan hun achterbannen aan te bieden.

De Inkoopcommissie van de VOB levert voor de leden van de vereniging al jaar en dag een uitstekende dienst door de centrale inkoop van digitale content op basis van de omslaggelden. In de nabije toekomst – nu de digitale bibliotheek steeds meer vorm krijgt – wordt deze verenigingstaak steeds belangrijker. Te meer daar het aanbod aan digitale content groeit en er langzaam maar zeker ontwikkeling is in de onderhandelingen met de uitgevers over het voor de bibliotheekleden ter beschikking krijgen van e-boeken. Reden om in overleg met de Inkoopcommissie de organisatie van de inkoop te versterken en dichter bij de branche-beleidsontwikkeling te betrekken. De Inkoopcommissie wordt uitgebreid en de ondersteuning ervan wordt binnen de VOB getrokken (thans bij BNL georganiseerd). Nu de bibliotheekwet – en daarmee de onttrekking aan het gemeentefonds van middelen voor de digitale content – met ten minste 2 jaar vertraagt, biedt dat de bibliotheekbranche kans onder eigen verantwoordelijkheid een substantiële versterking van de inkoop van digitale content te realiseren. Mocht de beoogde wet geen of anders doorgang vinden, dan is de branche toch voorbereid op het verdergaande digitale tijdperk. De VOB zal daarom stevig op dit dossier doorpakken, overigens, niet zonder daarover met OCW en de VNG in overleg te blijven.

Een belangrijk aandachtspunt voor de vereniging blijft de landelijke infrastructuur voor het bibliotheekwerk en de bestuurlijke complexiteit in de branche. Blijkens signalen uit het ministerie van OCW is de positie van SIOB en BNL per 2015 mogelijk aan verandering onderhevig. De voortdurende veranderingen in de bestuurlijke omgeving zijn lastig voor de branche, maar biedt kansen: bijvoorbeeld op vermindering van bestuurlijke drukte. Het bestuur van de VOB neemt initiatief om de landelijke partijen waarvoor zij bestuursrepresentatie levert, meer bij het branchebeleid te betrekken. Bijzondere aandacht heeft daarbij het branchebedrijf NBD Biblion. Het bestuur vindt dit branchebedrijf van groot belang voor de branche en wil bijdragen aan een gezonde (financiële) continuïteit van NBD Biblion. Het bestuur zal de banden met de OB bestuursleden van NBD Biblion aanhalen en het gesprek aangaan over de toekomstbestendigheid van het bedrijf en de randvoorwaarden die daartoe vervuld dienen te worden. Eveneens haalt het bestuur de banden aan met de werkgeversdelegatie in het bestuur van het Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (POB) en stuurt op een intensievere afstemming tussen deze delegatie en de eigen CAO onderhandeldelegatie. Een van de bespreekpunten zal de mogelijkheden voor een zelfstandige positie van het POB in de toekomst zijn.

Regie en coördinatie op uitvoering strategische brancheagenda 2012 - 2016

* Eind maart ligt er een compleet implementatieplan voor de projecten zoals genoemd in de strategische brancheagenda 2012 – 2016 *De bibliotheek levert waarde*.

* De VOB regisseert en coördineert de realisatie van de brancheagenda. De daarbij betrokken partners SIOB, BNL, SPN, Plusbibliotheken, KB, NBD Biblion en Stichting Certificering hebben de VOB uitgenodigd de opdrachtgeversrol uit te voeren.

* Op de diverse onderdelen van de branchestrategie worden adviezen gevraagd aan de beleidscommissies van de VOB (Commissie Marketing & collectieve promotie: lidmaatschap en landelijke bibliotheekpas; Commissie Digitale bibliotheek: integratie van fysiek en digitaal informatiecentrum; Commissie Werkgeverszaken / HRM: programma ter bevordering van het maatschappelijk ondernemerschap in de branche).

Arbeidsverhoudingen

* De onderhandeldelegatie cao start de onderhandelingen voor een nieuwe CAO voor 2014. Daartoe worden in de eerste helft van 2013 enkele regionale ledenraadplegingen gehouden en wordt ook de Commissie Werkgeverszaken / HRM om advies gevraagd. Uiterlijk in de ledenvergadering van juni bepalen de leden het onderhandelaarsmandaat. De onderhandeldelegatie streeft naar een akkoord met de werknemersverenigingen nog voor het eind van het jaar.

* In juni nemen de leden een besluit over de inrichting van een A&O fonds openbare bibliotheken (Arbeidsmarkt- en Ontwikkelingsfonds op terrein van de arbeidsverhoudingen en HRM). De CAO onderhandeldelegatie van de VOB zal daartoe een voorstel formuleren.

* Het is alweer enkele jaren geleden dat een uitgebreid onderzoek is verricht naar de arbeidsomvang en mobiliteit in de branche (WISKA onderzoek). In 2013 zal deze onderzoeksofzet – tezamen met de Commissie Werkgeverszaken / HRM - gemoderniseerd en geactualiseerd worden en zal er een nieuw onderzoek naar de arbeidsmarkt omvang, arbeidskosten, medewerkers en mobiliteit onder de leden van de VOB plaatsvinden. De onderhandeldelegatie CAO gebruikt de gegevens voor de onderbouwing bij wijzigingsvoorstellen in het arbeidsvoorwaardenoverleg; de VOB voor haar arbeidsmarktbeleid.

* Op basis van eerdere CAO protocolafspraken werkt de VOB verder aan een verbetering van de bestaande functiewaarderingsprocedure en een geactualiseerde Arbocatalogus.

* In januari zijn directeurs van bibliotheken binnen een bredere culturele setting te gast bij lidinstelling Cultura in Ede. Met hen bespreken we de behoeften en wensen van deze brede culturele bedrijven als het gaat om het hanteren van meerdere arbeidsvoorwaardenregelingen en welke afstemming zij daarop willen. Maar het gesprek kan ook gaan over de verschillende certificeringssystemen die men hanteert, benchmark- en andere gegevenssystemen en hoe die meer op elkaar afgestemd kunnen worden. De VOB zal daarna dit onderwerp ook agenderen bij de andere betrokken brancheorganisaties.

* De VOB overlegt desgewenst met het LibrarySchool-bestuur over een mogelijke deelname aan de verdere ontwikkeling en uitvoering van de LibrarySchool op basis van de (zakelijke) condities die het VOB bestuur daartoe eerder geformuleerd heeft. Het VOB-bestuur is (reeds geruime tijd) in afwachting van de plannen die het LibrarySchool-bestuur daarvoor toegezegd heeft.

Samen in de digitale informatie-infrastructuur

* De VOB – Commissie Digitale bibliotheek - monitort de ontwikkelingen in de gezamenlijke nieuwe digitale infrastructuur en spreidt de relevante informatie (via Nieuwsbrief en een bijeenkomst); legt haar standpunten (m.b.t. hergebruik metadata en de Nationale Catalogus) en wensen (positie VOB) neer in het Consortium GII. De inzet van de VOB is een voor de bibliotheken acceptabel exploitatiemodel voor de gemeenschappelijke infrastructuur.

* De Inkoopcommissie komt in de eerste helft van 2013 met een voorstel naar de leden over

verdergaande strategie inkoop van digitale content en e-boeklicenties en een daarbij behorende stijging van het centrale inkoopbudget voor 2014 e.v. Een en ander parallel of in plaats van de in de door OCW voorgestelde bibliotheekwet beoogde onttrekking van budget aan het gemeentefonds – afhankelijk van de stand van zaken met betrekking tot deze bibliotheekwet. De leden zullen met elkaar in de algemene ledenvergadering van juni over dit advies kunnen spreken.

Gegevensverzameling en andere collectieve afspraken

* Het benchmarksysteem (BIS) c.q. het verzamelen van kengetallen uit de branche wordt in 2013 nog 1 x door de VOB gerealiseerd (op basis van het reeds vastgestelde format in een Excel spreadsheet) en wordt in de loop van het jaar ondergebracht in het door BNL te ontwikkelen en exploiteren 'Datawarehouse', e.e.a. afhankelijk van de mogelijkheden die BNL kan en wil bieden (er is prioriteit gegeven aan de ontwikkeling van de marketingtool binnen het DWH). De VOB ziet toe op de gewenste gegevensverzameling (vanuit bedrijfseconomisch perspectief) en op een sluitend afsprakenstelsel met de bibliotheken, SIOB en BNL om zo het gebruikersgemak, gewenste privacy en doorgeleiding naar het CBS te garanderen. In beperkte mate zijn – tegen kostendekkend tarief – bedrijfsvergelijkingen mogelijk, inclusief ondersteuning bij de interpretatie van de benchmarkgegevens. Blijkt hier veel behoefte aan te zijn, dan overweegt de VOB om hiervoor een mantelovereenkomst met een externe dienstverlener te sluiten.

* Vanaf 2013 zal de VOB de via de BIS-enquête verzamelde kengetallen jaarlijks via een handzame en toelichtende publicatie spreiden.

De verzameling van kengetallen en managementinformatie in de branche is nog gebaseerd op de bibliotheek "van enkele jaren geleden" en nog nauwelijks aangepast aan de huidige situatie, laat staan aan de gewenste situatie op middellange termijn. De digitale bibliotheek, nieuw vestigingenbeleid en de *Bibliotheek op school* en nieuwe inzichten m.b.t. maatschappelijk ondernemerschap worden met de huidige vragenlijsten nauwelijks gemonitord. Samen met een werkgroep uit de leden zal de VOB als opmaat naar nieuwe kengetallen voorstellen doen voor een nieuw rekeningschema voor de branche. Hierbij noemen we ook het initiatief – samen met SIOB en Stichting Certificering – om te komen tot een systematiek van procesbeschrijving en procesoptimalisering voor bibliotheken. Met als doel bij te dragen aan verdere rationalisering van de werkprocessen, kostenbesparing realiseren en eenvoudiger kunnen voldoen aan de certificeringsnormen.

* De VOB levert bijdragen aan een werkgroep van de Stichting Certificering om de huidige certificeringsnormen te evalueren en een voorstel voor een nieuw, eigentijds kwaliteitskader voor de bibliotheekcertificering ter besluitvorming aan de leden voor te leggen (juni 2013). Tezamen met dit voorstel zal het bestuur van de VOB een standpunt aan de leden voorleggen inzake de werking van het certificeringssysteem en de omgang met die leden die niet wensen deel te nemen aan de certificering dan wel niet aan de normen voldoen, e.e.a. conform toezegging aan het bestuur van de Stichting Certificering en de besluitvorming ter zake binnen de VOB in 2010.

* De VOB is eigenaar van het beeldmerk "De bibliotheek" en de bijbehorende landelijke huisstijl en beschikt over de exploitatierechten daarvan. De Commissie Marketing & collectieve promotie heeft een Merkteam ingesteld dat de huisstijl bewaakt en zorgt voor de verdere uitrol en doorontwikkeling ervan. BNL zorgt er voor dat in het digitale domein de landelijke huisstijl wordt toegepast en faciliteert dit. Het totale merkbeeld, waarvan het beeldmerk en de huisstijl onderdeel zijn, wordt door de Commissie Marketing & collectieve promotie bewaakt.

* Met de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek (CPNB) is de VOB een nieuwe convenantsafspraken voor de periode 2013 – 2015 aangegaan. Daarmee vormt de VOB samen met de uitgeversbranche (GAU) en de boekhandelaren (KBB) een strategische alliantie op het terrein van de boekendistributie en leesbevordering. De leden van de VOB worden bij

de vier grote collectieve publiekscampagnes, die ook voor de bibliotheken interessant zijn, uitgenodigd te participeren. Het betreft de Boekenweek, Nederland Leest, de Week van het Spannende Boek en de Kinderboekenweek. Leden van de VOB kunnen tegen gereduceerde tarieven de campagnematerialen afnemen en krijgen advies bij de lokale implementatie en uitrol van de campagnes. De publiciteitswaarde van de deelname aan de CPNB campagnes levert voor de branche een mediawaarde op die vele malen hoger ligt dan de betaalde bijdrage. De Commissie Marketing & collectieve promotie monitort de afspraken met de CPNB.

C. Collectieve dienstverlening en kennisdelen (brancheforum / ontmoeten)

Alhoewel de leden van de VOB de hoogste prioriteit toekennen aan de taak 'Collectieve belangenbehartiging' verwachten de leden van elke vereniging een zeker pakket aan diensten. Diensten vormen namelijk het eindproduct van de activiteiten gericht op de ontwikkeling van branchestrategie, belangenbehartiging, het maken van centrale afspraken met derden en het maken van afspraken binnen de vereniging. Leden willen concrete en tastbare zaken terugzien voor hun lidmaatschapsbijdrage.

Omdat de capaciteit van het bureau in eerste instantie bedoeld is voor collectieve zaken is de ruimte voor individuele dienstverlening beperkt. Bovendien kunnen we individuele diensten alleen aanbieden op basis van kostendekkende retributie.

In 2013 zal het gehele pakket aan mantelovereenkomsten dat vanuit de "oude VOB" overkwam, geheel geactualiseerd en gemoderniseerd zijn en starten we met het ontwikkelen van nieuwe mantelovereenkomsten. De aanpak van deze overeenkomsten is zodanig dat voor de VOB leden gunstige voorwaarden zijn bedongen en hun vrijheid er gebruik van te maken gewaarborgd blijft.

De VOB zal in 2013 diensten ontwikkelen op basis van de specifieke brancheoriëntatie én de focus op ondernemerschap en werkgeverschap. De uitkomsten van de ledenbevraging ten behoeve van het nieuwe verenigingsbeleidsplan en de besluitvorming daarover door de leden zal daarbij bepalend zijn.

Zodanig geïnformeerde en gemotiveerde leden dat zij in staat zijn alert op kansen, bedreigingen en actuele ontwikkelingen te reageren en eigen keuzes te maken in relatie tot hun lokale/provinciale situatie. Dat is de ambitie onder de noemer 'kennis delen'.

Bibliotheekorganisaties staan voor veel vraagstukken en hebben behoefte aan informatie en ervaringskennis. Op het gebied van de arbeidsverhoudingen / arbeidsvoorwaarden kan het bureau die kennis leveren. Op andere terreinen delen de lidorganisaties hun reeds ontwikkelde kennis, ervaringen en instrumenten met elkaar bij het aanpakken van problemen en veranderingen. Informatie- en kennisdeling, debat en discussie dragen bovendien bij aan netwerkgerichtheid, nieuwe inzichten en een gezamenlijke agenda.

In 2013 zal de nieuwe website van de VOB operationeel worden (integratie van de voormalige VOB en WOB websites), die zal zijn voorzien van een voor de directeuren van de lidorganisaties toegankelijk ledennet. De VOB faciliteert kennisuitwisseling door middel van dit informatieplatform én bijeenkomsten en brochures.

In juni presenteert het bestuur aan de leden ter besluitvorming een nieuw verenigingsbeleidsplan voor de jaren 2013 – 2016. Dit plan betreft de autonome verenigingstaakstellingen: collectieve belangenbehartiging, in- en extern organiseren van de branche en het bieden van ondersteuning aan de leden voortkomend uit de twee eerstgenoemde taken. De strategische brancheagenda 2012 – 2013 zorgt daarbij voor de programmatische invulling van de uit de kerntaken voortkomende activiteiten. Op basis van dit verenigingsbeleidsplan zullen de activiteitenplannen en begroting van de VOB herijkt

worden en kunnen verschuivingen aangebracht worden in de middelentoedeling. De eerste resultaten van een bevraging van de leden wijzen op een behoefte om 2 ontwikkelsnelheden binnen de vereniging te onderkennen: die van de bibliotheekorganisaties in stedelijke gebieden en die van bibliotheekorganisaties in werkgebieden met veel kleine gemeenten en opererend rond het minimum instapniveau. We moeten bezien in hoeverre het wenselijk en mogelijk is om daartoe meer differentiatie aan te brengen in de activiteiten en diensten van de VOB.

Bestaande diensten continueren en nieuwe diensten ontwikkelen

- * De VOB zal de nieuwe CAO uitvoerig toelichten en waar gewenst erover informeren en adviseren (help desk). Zowel op individueel niveau, via de website als via bijeenkomsten.
- * We gaan voort met de uitbreiding van de juridische helpdesk op de onderwerpen leenrecht en auteursrecht. We organiseren daartoe globale kennis in huis en kunnen gericht doorverwijzen (aanleggen bestand gespecialiseerde juridische dienstverleners; idem op het gebied van arbeidsrecht). We verkennen de wenselijkheid en mogelijkheid van een mantelovereenkomst met een of meerdere juridische dienstverleners.
- * De website Werken in de bibliotheek wordt gecontinueerd en van een nieuwe opzet voorzien, waardoor het nog makkelijker wordt voor bibliotheken om zelf vacatures te plaatsen en te verwijderen en sollicitaties te ontvangen.

Diensten en fondsen voor de branche aanboren

- * We handhaven bestaande mantelovereenkomsten van de VOB (en voormalige WOB) en brengen ze nadrukkelijker onder de aandacht van de leden. Alle mantelovereenkomsten zijn half 2013 geïnventariseerd en doorgelicht opdat er één samenhangend pakket ontstaat.
- * Met alle mantelcontractanten gaan we in overleg over de effectiviteit van de overeenkomst voor de branche en zetten in op contracten zonder bindend karakter maar waarbij dienstovereenkomsten op vrijwillige basis tot stand komen tussen leverancier en aangesloten bibliotheek.
- * We inventariseren de behoefte aan nieuwe mantelovereenkomsten en sluiten ten minste twee nieuwe mantelovereenkomsten af.

Kennis delen mogelijk maken

- * In 2011 hebben we met succes één van de geplande ALV's omgebouwd tot een ledencongres van een dag + een avonddeel. Die lijn zet de VOB in 2013 door. Bovendien verkennen we de wenselijkheid en mogelijkheid voor een jaarlijks, tweedaags ledencongres op een bijzondere locatie met naast de ALV een stevig inhoudelijk programma (e.e.a. mede afhankelijk van de evaluatie en voortgang van de Bibliotheek2daagse).
- * De VOB stimuleert en faciliteert het digitale forum voor directeuren op LinkedIn, dat in 2010 is gestart en zal dit in 2013 verder uitbouwen.
- * In het kader van de reeks "De bibliotheek in actie" brengt de VOB ter informatie en inspiratie 2 nieuwe brochures uit met good practices: een over de geïntegreerde bibliotheek (fysiek en digitaal in de dienstverlening verweven) en een over de ondernemende bibliotheek. Mogelijk meer titels afhankelijk van de actualiteit en mogelijkheden.
- * Eind 2013 presenteert de VOB een plan voor kennisuitwisseling en netwerkvorming op het niveau van staffuncties binnen het bedrijfseconomisch domein van de lidorganisaties; een plan voor netwerken voor marketing- & communicatiefunctionarissen, financials & controllers, ICT-ers en P&O-ers. We overleggen hierover met het SIOB en verkennen de mogelijkheden die het nieuwe digitale kennisuitwisselingsplatform van het SIOB ons kan bieden.

Inspiratie voor ondernemerschap leiderschap

* De VOB organiseert ten minste 1 x per jaar een inspirerende ontmoeting voor nieuw aangetreden directeuren / "New managers" binnen de branche gericht op kennismaking, visieontwikkeling, uitwisseling en intervisie. We gebruiken deze sessie om de deelnemers tevens wegwijs te maken in de vereniging en haar werkwijze en organen. In 2013 vindt deze ontmoeting voor het eerst plaats en wel in april.

* In maart heeft de VOB – mede op basis van een advies van de Commissie Werkgeverszaken / HRM - een programma "de bibliotheek onderneemt" gereed, in het kader van de realisatie van de strategische brancheagenda 2012 – 2016. De activiteiten in dit kader zijn nog nader te bepalen.

D. Doorlopende activiteiten

Een vereniging kent doorlopende activiteiten. De inzet er op is afhankelijk van het profiel van de vereniging, de actualiteit én de mogelijkheden.

Zo kent de VOB als doorlopende activiteiten: monitoren van de beleidsomgeving en relevante informatie doorgeven aan de leden; beïnvloeden van die beleidsomgeving met de standpunten en zienswijzen van de vereniging; representatie en contacten onderhouden met voor de branche belangrijke nationale en internationale organisaties; deelname aan voor het beleid relevante commissies en werkgroepen van derden; besluitvorming over verenigingszaken organiseren en erover communiceren; de verenigingsadministraties uitvoeren.

Specifiek voor onze brancheorganisatie rekenen we tot deze activiteiten:

Collectieve belangen behartigen, strategie ontwikkelen en de leden vertegenwoordigen:

- Verzamelen van gegevens en monitoren van de beleidsomgeving en van de financieel-economische ontwikkelingen van de branche. Bijhouden van de standpunten van relevante andere spelers. Resultaten delen via website en Nieuwsbrief.
- Doorlopend bepalen van de onderwerpen waarover de vereniging standpunten inneemt en lobbyt.
- Opbouwen en onderhouden van het politiek/bestuurlijke externe netwerk; idem het pers/medianetwerk.
- Representeren van de branche en haar standpunten en wensen onder de aandacht brengen (o.a. bij Consortium GII, MKB Nederland, Federatie werkgeversverenigingen in de cultuur, Stichting Certificering, Stichting Bibliotheek.nl, Sectorinstituut SIOB, CPNB, Raad voor Cultuur, OCW, VNG, IPO-cultuur e.a.).

In- en extern organiseren van de branche / afspraken maken binnen de vereniging en met derden:

- Overleg arbeidsvoorwaarden openbare bibliotheken (COAOB); met de werknemersverenigingen is overeen gekomen dat de VOB voor haar rekening het secretariaat levert en de uit het COAOB voortvloeiende activiteiten financiert en de voortgang ervan bewaakt).
- Organiseren van ledenraadplegingen over de CAO wanneer er aanleiding toe is.
- Collectief lidmaatschap MKB Nederland en deelname aan commissies van MKB Nederland.
- Onderhandelen over afspraken met de auteursrechtenorganisaties via de StOL.
- Onderhandelen over de collectieve inkoop van digitale content (Inkoopcommissie).
- Monitoren kwaliteitskader en certificeringstraject (Stichting Certificering).

Diensten verlenen en kennis delen:

- Onderzoeksinstituten en onderwijsinstellingen motiveren vanuit hun taakstelling bij te dragen aan de kennis- en opleidingsbehoefte van de branche.
- Help desk / eerste vraagbaak: informatie & advies (incl. doorverwijsinformatie) verstrekken op de terreinen van de werkgeverszaken en toepassing van de arbeidsvoorwaarden, maatschappelijk ondernemerschap & fondswerving, lokale lobby & mediabenedering, bestuursrechtelijke procedures bij subsidiekortingen e.d.
- Benchmarksysteem onderhouden, format monitoren en bijstellen.
- Vraagbaak op het gebied van het Merkbeeld in relatie tot projecten en ontwikkelingen elders in de branche (uitbesteed aan Stichting Bibliotheek.nl).
- Netwerken monitoren en de werving van deelnemers ondersteunen (P&O).
- Externe partijen interesseren diensten voor de branche te ontwikkelen en tegen gunstige condities aan de leden aan te bieden.
- Onderhoud van de relaties / afspraken mantelovereenkomsten.
- Monitoren van kansen voor projectontwikkeling en projectfinanciering en aanvragen via het ministerie van OCW en anderen.

Onderhoud vereniging:

- Organisatie van 2 ledenvergaderingen > in juni en in december.
- Communicatie en berichtgeving organiseren waaronder de uitgave van de digitale Nieuwsbrieven (aantal afhankelijk van actualiteiten).
- Onderhoud website(s) / stimuleren, modereren en onderhouden van het digitale forum van de VOB.

Werkwijze en verenigingsbureau

Vereniging van en voor de leden

Ontvlechting en fusie zijn achter de rug. Kans voor meer stabiliteit voor de vereniging? Dat moeten we nog even vergeten. De laatste loodjes van de veranderingen moeten nog doorgevoerd worden zoals het effectueren van het nieuwe contributiestelsel. De omgeving van de vereniging en de omgeving van de leden van de vereniging zijn instabiel. De verdergaande digitalisering en met name de beperking van de gemeentelijke en provinciale subsidies voor respectievelijk de bibliotheken en de PSO's zetten het takenpakket en de kwaliteit van dienstverlening onder druk en nopen tot nieuw beleid en innovatieve oplossingen. En daarbij blijft het ministerie van OCW vanwege het branche innovatiebudget een forse vinger in de pap houden op de ontwikkelingen in de branche, met als actualiteiten de beoogde bibliotheekwet en de aangekondigde herorganisatie van de landelijke infrastructuur die met rijksgeld bekostigd wordt.

Dan is een sterke vereniging die de branche vertegenwoordigt van groot belang om de eigen beleidsopties boven tafel te houden en koers te houden. Met de strategische brancheagenda 2012 – 2016 *De bibliotheek levert waarde* is een belangrijke koers gezet en heeft de branche zichzelf weer aan het roer gezet.

De komende jaren wil de nieuwe VOB doorgroeien naar een initiatiefrijke brancheorganisatie van zelfbewuste maatschappelijk ondernemers in het bibliotheekveld die samen de vereniging dragen en voeden. Een vereniging waar de betrokkenheid van elk lid voelbaar is en de leden in open debat en met respect voor elkaars opvattingen tot heldere en vooruitstrevende standpuntbepaling en beleidskeuzes komen, in plaats van dat dit een proces is tussen ledenvergadering en bestuur. Een autonome vereniging, waarin de leden het beleid bepalen, het bestuur richting geeft en beleidsvoorstellen doet en het bureau de voorzetten geeft en procesbegeleider is.

Verenigingsbeleidsplan 2013 – 2016

Het huidige beleidsplan van de VOB is nog gedeeltelijk gestoeld op de VOB van voor de ontvlechting en worstelt nog met de nieuwe identiteit van de gereorganiseerde vereniging, naast een sectorinstituut voor de door het rijk gefinancierde bestel- en innovatietaken. En in de loop van de beleidsperiode heeft ook de fusie met de werkgeversvereniging WOB plaatsgevonden, leidend tot een profiel van de VOB als maatschappelijk ondernemersvereniging in het bibliotheekveld met een belangrijke taakstelling op werkgeverszaken en arbeidsvoorwaardenbeleid.

De ontwikkelingen in de brancheomgeving (zie hierboven) en het veranderend profiel maken een nieuw verenigingsbeleidsplan noodzakelijk. Dat wordt op dit moment voorbereid. Een ledenbevraging heeft reeds plaatsgevonden. Besluitvorming door de leden is voorzien in juni 2013. Op basis van het nieuwe verenigingsbeleidsplan kan het bestuur vervolgens besluiten nemen over de activiteiten en beoogde resultaten van de vereniging en de verdeling van middelen (nieuw werkplan en begroting en een nieuw bureauwerkplan/formatieplan).

Het verenigingsbeleidsplan heeft de "autonome" taken van de branchevereniging als uitgangspunt: belangenbehartiging & strategieontwikkeling, het in- en extern organiseren van de branche (onderling afspraken maken en het namens de leden afspraken maken met derden zoals over de CAO) en het op basis van deze taken verlenen van collectieve diensten en kennisuitwisseling mogelijk maken. De nieuwe strategische brancheagenda *De bibliotheek levert waarde* is als het ware de inhoudelijke onderlegger voor het verenigingsbeleidsplan en geeft richting aan de prioriteiten van het werkplan en de invulling van de activiteiten.

Slagvaardiger overleg- en werkstructuur

In 2012 heeft het bestuur – gehoord de diverse beleidscommissies – besluiten genomen met als doel als vereniging slagvaardiger te kunnen opereren en op actualiteiten te kunnen reageren. Daartoe zijn o.a. de beleidscommissies (zie bijlage) in een andere positie geplaatst ten opzichte van bestuur en bureau. Een belangrijke verandering in de werkwijze is dat de beleidscommissies niet langer een eigen agenda afwerken maar adviezen geven op verzoek van bestuur en/of bureau op basis van concrete adviesopdrachten. Daarnaast heeft het bestuur de banden met de Inkoopcommissie aangehaald vanwege het steeds groter wordende strategisch belang voor de branche van de centrale inkoop van digitale content / licenties e-boeken.

In 2013 zullen we deze nieuwe werkwijze moeten effectueren en tot de gewenste resultaten moeten laten leiden in het belang van de leden. Daarbij blijft het van belang de betrokkenheid en motivatie van de leden in de diverse commissies (ook die van de hier niet genoemde) vast te houden en in te zetten voor de draagvlakverwerving binnen de branche, voor het benutten van de in de branche aanwezige kennis en voor het mee vorm geven van de activiteiten van de vereniging.

Bureau, formatie, huisvesting en financiële mogelijkheden

Het verenigingsbureau heeft een beperkte omvang (11,85 fte, waarvan thans 10,4 fte geëffectueerd is, om financiële redenen zal dat in 2013 zo blijven). Het team is voor het grootste deel gevormd uit onderdelen / medewerkers van de 'oude VOB' en de voormalige WOB. Inmiddels is een aantal nieuwe aanstellingen aan de formatie toegevoegd.

De beperkte formatie heeft consequenties voor de uitvoering van activiteiten én voor de functies van alle medewerkers binnen het bureau: er wordt stevig "hands on" gewerkt: minder op basis van functieprofiel, meer op basis van geplande werkzaamheden.

Deze interne werkwijze vormt de basis voor de nieuwe huisvesting die medio 2013 in het centrum van Den Haag betrokken wordt.

De VOB beschikt – zeker in vergelijking tot enkele jaren geleden – over beperkte financiële middelen. Deze worden hoofdzakelijk via contributie-inkomsten bijeen gebracht.

De financiële situatie van de VOB heeft een stevige vinger aan de pols. De verhouding tussen de vaste lasten (met name formatie, huisvestingslasten, kantoorfaciliteiten en centrale inkoop voor de leden) en de beschikbare flexibele activiteitenmiddelen is niet optimaal. Dit heeft zeer te maken met de ontvlechting van de 'oude VOB' en de daarbij gevolgde plaatsingsprocedure, de fusie tussen VOB en WOB waarbij is afgesproken dat de beide formaties in de fusie één op één zullen overgaan naar de nieuwe situatie en de doorloop van contracten van de oude VOB (geënt op een grote en kapitaalkrachtige organisatie). Deze vaste lasten zijn daarom op korte termijn weinig te beïnvloeden.

Het bureau is tot half 2013 gehuisvest op een dure locatie in relatie tot de omvang van de financiën.

We moeten accepteren dat verenigingsmiddelen beperkt zijn, het niet mogelijk zal zijn de verhouding tussen vaste lasten en flexibele activiteitenmiddelen op korte termijn fors in gunstige richting te veranderen en dus dat de activiteitenmiddelen krap zijn. De VOB zal de komende 3 jaar moeten roeien met de riemen die zij heeft – die zij van haar leden krijgt. Individuele dienstverlening – waaronder ook gerekend de facultatieve deelname aan door de vereniging te organiseren studiedagen e.d. - zal om bovengenoemde redenen alleen op minimaal kostendekkende basis kunnen worden aangeboden (retributie).

De VOB laat onderzoeken of het een interessante optie kan zijn voor de vereniging en haar leden om op enigerlei moment aanspraak te gaan maken op de BTW vrijstelling voor belangenbehartiging c.q. voor brancheverenigingen.

Communicatie en (internationale) representatie

De VOB heeft er last van gehad dat in het oorspronkelijke formatieplan niet in deskundigheid / capaciteit op het gebied van communicatie en websitebeheer voorzien was. De WOB was te klein om hier überhaupt iets op te organiseren: de beleidsmedewerkers pakten dit zelf op en niet zonder succes. De functies van een verenigingsbureau, de nu te bereiken schaalgrootte en de activiteitenportefeuille maken dat de communicatie en het websitebeheer professioneler aangepakt dient te worden. Nu deskundigheid in huis is gehaald, wordt ingezet op verdere professionalisering en een beleidsmatig kader voor deze functie.

De VOB is en blijft dit jaar lid van EBLIDA en IFLA (internationaal) en FOBID, Kunsten '92, MKB Nederland en de Federatie van Werkgeversverenigingen in de in de Cultuur – FC (nationaal).

De VOB streeft naar nauwe samenwerking met de andere brancheorganisaties op het gebied van maatschappelijk / cultureel ondernemerschap en blijft de bestaande contacten met deze organisatie onderhouden.

Andere aandachtspunten en acties voor 2013 (voor zover nog niet eerder genoemd):

Afronden ontvlechting oude VOB:

- Afronding van het dossier verrekening vooraftrek BTW over de jaren 2007 – 2009 inzake geleverde prestaties ten behoeve van aangepast lezenden; de Belastingdienst bestrijdt het recht op vooraftrek op dit punt hetgeen de vermogenspositie van de vereniging in aanzienlijke mate zou kunnen aantasten.
- Afronding overdracht VOB archieven aan het Nationaal Archief.
- Frictiekosten administreren en verrekenen met het ministerie van OCW.

Afronden fusie VOB <> WOB:

- VOB en WOB pakket mantelovereenkomsten screenen en samensmelten tot een samenhangend pakket.
- Beoordeling bewaarnut WOB archief en mogelijke overdracht aan Nationaal Archief verkennen.

Overig:

- Professionaliseren van de financial governance en de planning & control cyclus.
- Hoofdhouderschap VOB: contractbeheer en financiële administratie voor gezamenlijke huisvesting en kantoorgebonden kosten voeren.
- Verhuizing naar nieuwe locatie en inrichting kantoor (huurcontract loopt medio 2013 af).

Bijlage

Lijst bestuur en medewerkers, commissies en vertegenwoordigingen per 01-01-2013

Bestuur en medewerkers

Bestuur

- Kars Veling – voorzitter
- Charles Noordam – vice-voorzitter / penningmeester (Bibliotheek Den Haag)
- Marion Mertens (Openbare Bibliotheek Venlo)
- Irmgard Reijntjes (Bibliotheek aan den IJssel, Capelle aan den IJssel) (portefuillehouder Werkgeverszaken/ HRM)
- Chris Wiersma (Bibliotheek Almere) (portefuillehouder Strategie & public affairs)
- Rob Pronk (Biblionet Groningen) (portefuillehouder Marketing & collectieve promotie)
- Jos Debeij – secretaris (Openbare Bibliotheek Deventer) (portefuillehouder Digitale bibliotheek)
- Jan Hoogenberg (Bibliotheek Noord-West Veluwe, Harderwijk)
- vacature buitenlid

Medewerkers

- Ap de Vries – directeur
- Inge van Asperen – beleidsadviseur / beheer vereniging
- Francien van Bohemen – programmaleider Public affairs & public relations
- Monica van den Donker – secretariaat / financiële- en ledenadministratie
- Sherien Dhonré – secretariaat
- Coen van Hoogdalem – programmaleider Implementatie strategische brancheagenda / commissiesecretaris Marketing & collectieve promotie en Digitale bibliotheek
- Paul Kelder – medewerker informatie & advies arbeidsvoorwaarden (tot 1 april 2013)
- Marian Koren – sr. beleidsadviseur
- Patricia Mik - secretariaat
- Christine Oyen –programmaleider Arbeidsverhoudingen / arbeidsvoorwaarden
- Barbara Rudz – medewerker communicatie & websitebeheer
- Fons Spliet – officemanager (tot 1 juli 2013)
- vacature beleidsmedewerker werkgeverszaken / juridische zaken

Commissies

Beleidscommissies

Commissie Werkgeverszaken & HRM

- Jacqueline Roelofs, voorzitter (Blauwe brug, Nijverdal)
- Dianne Weersink (Bibliotheek Gelderland Zuid, Nijmegen)
- Jan Gommer (FlevoMeer Bibliotheek, Lelystad)
- Anne Tiemersma (Bibliotheken Midden-Fryslân, Leeuwarden)
- Annemieke Brouwer (Biblionet Drenthe en Groningen, Assen / Groningen)
- Petra Jellema (ProBiblio, Hoofddorp)
- Christine Oyen (VOB)

Commissie Marketing & collectieve promotie

- Frans Bergfeld, voorzitter (Bibliotheek Waterland, Purmerend)
- Marieke Remans (Bibliotheek Haarlem)
- Astrid Vrolijk (Bibliotheek Zwolle)
- Lianne Busser (Bibliotheek Veluwezoom, Dieren)
- Liesbeth Vogelaar (Bibliocenter, Weert)
- Elisabeth Duijser (Probiblio, Hoofddorp)
- Boudewijn van der Lecq (Cubiss, Tilburg)
- Coen van Hoogdalem (VOB)

Commissie Digitale bibliotheek

- Nan van Schendel, voorzitter (Openbare Bibliotheek Gouda)
- Jeroen Seeverens (Bibliotheekhuis Limburg, Sittard)
- Margot Nicolaes (DOK Delft)
- Pieternel Geurtsen (Bibliotheek Midden Brabant, Tilburg)
- Rob Visser (Openbare Bibliotheek Amsterdam)
- Mannes Westra (Kopgroep Bibliotheken, Den Helder)
- Mark Deckers (Overijsselse Bibliotheekdienst, Nijverdal)
- Coen van Hoogdalem (VOB)

Uitvoeringscommissies

Onderhandelingsdelegatie CAO openbare bibliotheken

- Marion Mertens (Openbare Bibliotheek Venlo / bestuur VOB)
- Nanno Nanninga, voorzitter (Bibliotheek Het Markiezaat, Bergen op Zoom)
- Henk Strating (extern deskundige)
- Christine Oyen (secretaris / VOB)

Onderhandelingsdelegatie StOL

- Hans van Velzen, voorzitter (Openbare Bibliotheek Amsterdam)
- Jan Ewout van der Putten (tot 1 februari)
- Erna Winters (Bibliotheek Kennemerwaard, Alkmaar)
- Evert Slot, secretaris (Sectorinstituut SIOB)

Inkoopcommissie

- Hans van Velzen, voorzitter (Openbare Bibliotheek Amsterdam)
- Lotte Sluysen (Bibliotheek Haarlem en omstreken)
- Coen van Hoogdalem (VOB)
- Sander van Kempen (adviseur Stichting Bibliotheek.nl)

Vertegenwoordigingen namens de VOB

Bestuur Stichting Certificering

- Els Brons (Openbare Bibliotheek Hilversum)
- Arend Middelveld (Biblionet Groningen, Groningen)

Bestuur Stichting Bibliotheek.nl

- Henriette de Kok (Bibliotheek Midden Brabant, Tilburg)
- Eppo van Nispen tot Sevenaer (CPNB, Amsterdam)

Bestuur FOBID

- Ap de Vries (VOB)

Bestuur CPNB

- Anne Rube (ProBiblio, Hoofddorp)
- Hans van Velzen (OBA, Amsterdam)
- Ap de Vries (VOB) (assessor)

Stuurgroep Gemeenschappelijke Informatie Infrastructuur GII

- Henriette de Kok (Bibliotheek Midden Brabant, Tilburg)

Bestuur PICA

- Henriette de Kok (Bibliotheek Midden Brabant, Tilburg)
- Ton van Vlimmeren (Bibliotheek Utrecht)

EBLIDA / vertegenwoordiging in ledenvergadering

- Ap de Vries (VOB) / Marian Koren (VOB)

EBLIDA / bestuur

- Erna Winters (Bibliotheek Kennemerwaard, Alkmaar)

IFLA / vertegenwoordiging in ledenvergadering

- Marian Koren / Ap de Vries (VOB)

Bestuur Stichting Boekportaal

- Anne Rube (ProBiblio, Hoofddorp)
- Erik Jurgens
- Jan Ewout van der Putten

ECABO

- Christine Oyen (VOB)

Bestuur Stichting beheer aandelen NBD Biblion

- Gerard Reussink
- Marion Mertens (Openbare Bibliotheek Venlo)
- Nanno Nanninga (Markiezaats bibliotheken, Bergen op Zoom)
- Erno de Groot (Bibliotheken Eemland, Amersfoort)

Vaste commissie van advies inzake arbeidsrechtelijke geschillen

- Pim van de Pol (voorzitter)
- Henk Kemperman

Centraal Overleg Arbeidsvoorwaarden Openbare Bibliotheken (COAOB)

- Marion Mertens (Openbare Bibliotheek Venlo / bestuur VOB)
- Nanno Nanninga (Markiezaats bibliotheken, Bergen op Zoom) (voorzitter)
- Henk Strating
- vacature (VOB) (ambtelijk secretaris)

MKB Nederland Hoofdbeleidscommissie sociale zaken

- Christine Oyen (VOB)

MKB Nederland CAO commissie

- Christine Oyen (VOB)

Bestuur Pensioenfonds Openbare Bibliotheken

- Ria de Herder (v/h PBC Drenthe)
- Margreet Teunissen (Centrale Discotheek Rotterdam)
- Wim Feit (v/h WOB bestuur en bestuur OB Leidschendam) (secretaris)
- Henk Das (NBD/bibliion, Leidschendam)

Bestuur Kunsten '92

- Ap de Vries (VOB)

Projectgroep Datawarehouse / Stichting Bibliotheek.nl / Sectorinstituut SIOB

- Coen van Hoogdalem (VOB)
- Inge van Asperen (VOB)

Juridische Commissie FOBID

- Hans van Velzen (OBA, Amsterdam)

Federatie van werkgeversverenigingen in de cultuur (FC)

- Ap de Vries (VOB)

Colofon

Werkplan 2013; speerpunten, activiteiten en resultaten
Vereniging van Openbare Bibliotheken
Vastgesteld in de algemene ledenvergadering van VOB, 12 december 2012 te Middelburg
Tekstbijdragen: medewerkers VOB en WOB
Samenstelling en redactie: Ap de Vries en Inge van Asperen
Den Haag, december 2012

© Vereniging van Openbare Bibliotheken

Meer informatie over de VOB en haar diensten is verkrijgbaar bij het bureau van de vereniging.

Bezoekadres (tot 1 mei 2013):
Grote Marktstraat 43, Den Haag

Postadres:
Postbus 16146 2500 BC Den Haag

Telefoon:
070 - 309 05 00

Fax:
070 - 309 05 99

Email:
vereniging@debibliotheken.nl

Internet:
www.debibibliotheken.nl

De VOB is van maandag t/m donderdag van 09.00 tot 17.00 uur en op vrijdag van 09.00 tot 14.00 uur telefonisch bereikbaar. Gedurende vakantieperiodes kunnen andere bereikbaarheidstijden gelden

